

DIREKTORAT ZA KMETIJSTVO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 91 28
F: 01 478 90 21
E: gp.mkgp@gov.si
www.mkgp.gov.si

CIVOZ
Peter Metulj
civoz.varovanjeokolja@gmail.com

Številka: 092-251/2018/10
Datum: 19. 2019

Zadeva: Odgovor glede pridelave ekološke hrane v bližini hmeljišč

Dne 23. 3. 2019 smo na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: ministrstvo) prejeli po elektronski pošti dodatna vprašanja glede ekološke pridelave na zemljiščih, ki mejijo na hmeljišča. Na podlagi tega vam ministrstvo posreduje naslednje odgovore na zastavljena vprašanja:

1. Zakaj morajo pridelovalci ekološke hrane zagotavljati previdnostne ukrepe zaradi možnosti pojavov kontaminacije, za zaščito svojih proizvodov, če ogroženost njihovih pridelkov povzročajo hmeljarji mejaši?

Ekološki pridelovalci so dolžni na podlagi zakonodaje, ki pokriva ekološko kmetovanje zagotoviti previdnostne ukrepe, da ne pride do kontaminacije nedovoljenih proizvodov in snovi v ekološkem kmetovanju in prav tako morajo vsako leto te previdnostne ukrepe v skladu z isto zakonodajo preveriti pooblaščen organizacije za kontrolo in certificiranje pri kateri je izvajalec vključen v kontrolo. Kljub temu pa so dolžni tudi uporabniki fitofarmacevstkih sredstev (v nadaljevanju: FFS) v skladu z zakonodajo o pravilni uporabi FFS zagotoviti, da ne pride do zanosa FFS na sosednje površine.

To pomeni, da imajo odgovornost tako ekološki pridelovalci, ki zagotavljajo, da njihovi proizvodi niso kontaminirani z nedovoljenimi proizvodi kot tudi hmeljarji, ki mejijo na njihova zemljišča in uporabljajo FFS. Le ti morajo zagotoviti, da ne pride do zanosa FFS na ekološke površine.

2. V CIVOZ prosimo informacijo, na katerih lokacijah in v kakšnih pogojih so s strani pooblaščen organizacije za kontrolo in certificiranje bili izvedeni previdnostni ukrepi s kontrolo, odvzetjem in analizo vzorcev tal ter posameznih delov rastlin?

Organizacije za kontrolo in certificiranje so v preteklih letih izvajale kontrolo pri šestih izvajalcih in sicer na območju Šempetra, Žalca, Braslovč in Tabora, kjer ekološke površine mejijo tudi hmeljišča. Odvzeti so bili tudi vzorci zelenjave in poljščin, kjer pa ni bilo ugotovljenih prisotnih nedovoljenih snovi. V okviru preverjanja previdnostnih ukrepov, ki so si jih določili sami izvajalci so organizacije za kontrolo in certificiranje med drugim preverjale tudi podpisane dogovore med sosedi glede izvajanja škropljenja in varnostne pasove na površinah izvajalca.

3. Kje v Sloveniji so nameščene zaščitne pregrade (kot predvideva Pravilnik)?

Zaščitne ograde namesti imetnik nasada pred nameranim tretiranjem s FFS, če želi z njihovo uporabo zmanjšati varnostni pas, ki je določen s Pravilnikom o pravilni uporabi fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 71/14 in 28/18; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik o FFS). Zaščitna pregrada je lahko v obliki žive meje ali postavljena začasna pregrada, na primer navpično postavljena protitočna mreža in podobno.

Zaščitna pregrada ni obvezno predpisana, pač pa jo uporabnik FFS uporabi, če želi zmanjšati varnostni pas, zato Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin RS (v nadaljnjem besedilu: UVHVVR) ne spremlja podatkov o tem, kje so te zaščitne pregrade postavljene in ne vodi evidence teh podatkov.

4. Koliko kmetov v Mislinjski dolini ima pršilnike s šobami, kjer se zmanjšuje varnostni pas na 5 m?

V evidenci naprav za nanašanje FFS pri UVHVVR je vpisanih 10 naprav za nanašanje FFS z veljavnim potrdilom o pregledu naprav, katerih lastniki imajo stalno bivališče na območju občin Slovenj Gradec in Mislinja. Pet naprav je bilo ob zadnjem pregledu naprav opremljenih s šobami, ki zmanjšajo zanašanje v 90% deležu.

5. Kako se praktično izvaja nadzor pri uporabi šob za preprečevanje zanašanja in se pri tem lahko zmanjšuje varnostni pas za določen odstotek in kdo to izvaja?

Uporabnik FFS mora sam zagotavljati vse potrebno (kot je opredeljeno v Pravilniku o FFS), da ne pride do zanosa na sosednje gojene rastline. Kot je zapisano v 7. členu Pravilnika o FFS pri uporabi šob za preprečevanje zanašanja v trajnih nasadih in hmeljiščih, brez zaščitnih pregrad, se v odvisnosti od lastnosti šob glede odstotka zmanjšanja zanašanja 20 metrski varnostni pas zmanjša za ustrezen odstotek (npr. pri uporabi šob s 50 odstotnim zmanjšanjem zanašanja se varnostni pas skrajša z 20 na 10 metrov), vendar ne na manj kot pet metrov.

Nadzor nad izvajanjem Pravilnika o FFS imajo fitosanitarni inšpektorji UVHVVR.

Ob sumu nenamenskega zanosa FFS na sosednje gojene rastline fitosanitarni inšpektor izvede presojo podatkov iz uradnih evidenc v pisarni ter terenski ogled. Pri pregledu v pisarni inšpektor preveri, ali uporabnik FFS izpolnjuje vse predpisane pogoje (evidence uporabe FFS, opravljeno usposabljanje o FFS, opravljen pregled naprav za nanašanje FFS) ter preveri vremenske razmere v času, ko je bilo izvedeno tretiranje.

Na terenskem ogledu inšpektor pregleda vidne znake morebitnega zanosa FFS na sosednje gojene rastline, tako da preveri posevke na mejnih parcelah, posebno pozornost nameni omejitvi rabe FFS glede na območje rabe, preveri vrsto naprave za nanašanje FFS. Po presoji lahko tudi odvzame zelene dele rastlin v katerih se z analizo ugotavljajo morebitni ostanki FFS. Po opravljenem ogledu in morebitnih rezultatih analiz sledi presoja zbranih podatkov.

Dne 17. 3. 2019 smo na ministrstvo prejeli še dodatno prošnjo glede posredovanja informacij o ugotovitvah in ukrepih v okviru Ciljno raziskovalnega projekta (CRP) "Zagotovimo si hrano za jutri 2011-2020", za leto 2018, z raziskavo na temo Dodelava agrotehnike s ciljem trajnostne in okoljevarstvene pridelave hmelja. Žal vam glede tega ne moremo odgovoriti, ker na ministrstvu ne razpolagamo s temi podatki oziroma pod tem naslovom ne vodimo nobenega CRP-a.

S spoštovanjem,

Simona Vrevc
v.d. generalne direktorice

Prejme:

- naslovnik-po elektronski pošti